

Crisis Theologica

In Qva Selectiores, Et Aciores hujus, et elapsi sæculi controversiæ,
subsecuturâ in Elencho legendæ discutiuntur

Crisis Theologica - In Qva Selectiores, Et Aciores hujus, et elapsi sæculi
controversiæ, subsecuturâ in Elencho legendæ discutiuntur

Casnedi, Carlo Antonio

Ulyssipone, 1712

§. II. Rationes secundæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84796](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84796)

nia tamen lubens transmittio, ut tantò magis cluceat veritas nostræ conclusionis.

N. 72. Confirmo 2. Si aliqua daretur necessitas iudicii directi subjective moraliter certi de licentiâ, ut licitè operemur, maximè quia nemo operari potest, nisi sit moraliter certus de licentiâ, sed hoc ipsum, ut immediatè dixi, includit fictitiâ, & purè arbitriariam moralem certitudinem; immò toto hoc dato, hoc ipsum, inquam, est, quod in quæstionem vocatur, & à nobis negatur; dicimus enim, quòd ut quis licitè operetur, satis sit, ut reflexè iudicet evidenter, quòd detur certitudo moralis de licentiâ, seu satis sit, ut evidenter iudicet esse moraliter certum, quòd opus liceat; non autem necesse est, ut iudicet certò moraliter, quòd opus liceat: ergo.

N. 73. Confirmo 3. quia per hoc quòd quis certò moraliter iudicet opus licere, non ideo in re est verum, quòd liceat; per hoc autem quòd quis reflexè evidenter iudicet esse moraliter certum, quòd opus liceat, est in re verum, quòd liceat: hæc enim propositio est vera: Licet mihi opus, quòd certò moraliter, aut invincibiliter apparet licitum, etsi in re tale non sit: ergo finis licentiæ, & honestæ operationis potius, aut saltem equè habetur per iudicium evidens de objectivâ certitudine morali licentiæ, quam per iudicium directum moraliter certum de licentiâ: & quidem ille finis ita obtinetur per iudicium evidens reflexum de certitudine morali licentiæ, ut intellectus numquam materialiter erret: contra per iudicium directum de licentiâ sæpe materialiter errat.

N. 74. Confirmo 4. quia insufficiencia solius iudicii reflexi evidenter de objectivâ certitudine morali licentiæ; & necessitas iudicii directi subjective moraliter certi de operis licentiâ, numquam ab Adversariis probabitur. Cur enim iudicium reflexum sit insufficiens? Dicent quia necessarium est iudicium directum de honestate. At quomodo probant non satis esse iudicium reflexum de certitudine morali honestatis? immò quomodo probant ejusdem iudicii directi indispensablem necessitatem? Damus quidem, quòd solum iudicium directum subjective moraliter certum de honestate, aut de licentiâ sit sufficiens, ut quis honestè, aut licitè operetur: at negamus hoc esse semper necessarium; immò eandem sufficientiam, ut quis licitè, aut honestè operetur, tribuimus etiam soli iudicio reflexo evidenti de objectivâ certitudine morali licentiæ, aut honestatis.

N. 75. Probatur 3. iis omnibus, quæ dilatato ca-

lamo daturus sum pro tertiâ, & quartâ conclusionè: si enim ad licitè operandum, satis juxta me est iudicium evidens de certâ objectivâ æquali, aut minori probabilitate licentiæ, suspensò omni iudicio directo subjective, equè, aut minùs probabili de licentiâ, multò magis satis erit iudicium evidens reflexum de objectivâ certitudine morali licentiæ, suspensò omni iudicio subjective moraliter certo de licentiâ.

§. II.

Rationes secundæ.

S U M M A R I U M.

Quia nulla datur theologica obligatio habendi iudicium directum probabilius, n. 76.

Quia honesta operatio haberi potest per solum reflexum de probabilitate honestatis, ibid. & 77.

Probatur 1. iis omnibus, quibus primam N. conclusionem probavi; hæc enim robustius urgent contra necessitatem iudicii directi subjective probabilioris de licentiâ. Nam nec ex parte intellectus datur necessitas assentiendi probabiliori, quin eget voluntatis imperio; nec ulla datur theologica obligatio, seu derivata ab aliquâ lege obligante nos, ne operemur, nisi sub iudicio directo saltem probabiliori subjective de licentiâ; & non sub solo iudicio reflexo evidenti de probabilitate licentiæ: si enim talis lex datur, afferatur. Præterea honestæ operationis finem melius assequimur per solum reflexum evidens de objectivâ probabilitate honestatis iudicium, quam per directum subjective probabilius de honestate, sive unitum, sive separatum a iudicio reflexo; etenim iudicium reflexum, cum sit evidenter verum de probabilitate honestatis ut suppono, numquam inficit intellectum: at directum subjective probabilius de honestate, sive divisum, sive unitum iudicio reflexo de objectivâ probabilitate honestatis, sæpe inficit intellectum, cum sæpe sit in re fallum, etsi invincibiliter putetur in re verum.

Probatur 2. quia vel probabilitas idem N. est, ac certitudo moralis, vel non? Si est, 77. talis necessitas iudicii directi subjective probabilioris, seu moraliter certi, satis §. antecedenti impugnata fuit. Si non est, contra est; quia si quoties honestas est moraliter certa, nullam habeo necessitatem formandi iudicium directum subjective moraliter certum de honestate, multò minùs quoties honestas

Siii

honestas

honestas est tantum probabilior, habeo necessitatem formandi iudicium directum subjective probabilius de honestate. Immo sicut cum honestas est moraliter certa, satis per nos est alterutrum iudicium, nempe vel solum reflexum evidens de objectiva certitudine morali honestatis, vel solum dire-

ctum subjective moraliter certum de honestate: ita cum honestas est tantum probabilior, satis erit alterutrum iudicium, vel solum directum subjective probabilius de honestate, vel solum reflexum evidens de objectiva probabilioritate honestatis.

DISPUTATIO XXII.

De iudicij evidentis reflexi supra objectivam Probabilitatem aequalem, aut minorem, veritatis opinionis sufficientiâ, suspensio omni iudicio directo subjective probabili de veritate opinionis.

PROOEMIUM.

SUMMARIUM.

Quid dixerim? n. 1.

DD. citandi stant pro me, n. 2.

Nulla est peculiaris difficultas de sufficientiâ solius reflexi supra minorem probabilitatem objectivam, quæ non oriatur a licito usu opinionis minus probabilis, n. 3.

N. 1. *IXI d. 21. sect. 2. §. 1. conclus. 3.* quod ne quis formaliter peccet, & ut quis formaliter honeste operetur, satis sit reflexum certum de æquali, immo de minori, ut dixi *conclus. 4.* iudicium. Hoc mihi in præfenti probandum.

N. 2. Ne autem Doctorum verba ex industria truncasse videar, fateor plura quæ ex DD. allaturus sum, probare satis saltem esse iudicium de probabilioritate, quod *disp. antec.* probavi. At simul fateor, quod plurimi textus citandi stent etiam pro iudicio de æquali, immo de minori probabilitate: hoc autem eo magis est verum, quo magis manifeste *TT.* citandi excludunt tamquam necessarium ipsum iudicium directum, sive deinde solum reflexum sit de objectiva maiori, sive de æquali, sive de minori probabilitate: etenim per hoc quod excludant directum, opponuntur Neotericis tuentibus iudicium directum semper esse necessarium.

N. 3. Addo, quod nulla sit peculiaris difficultas contra iudicium reflexum de æquali, immo minori probabilitate, quæ non oriatur ex licito usu opinionis probabilis, quas tamen difficultates satis diffuse solvimus supra. Quod si licet sequi iudicium directum subjective minus probabile practice, licebit quoque sequi reflexum de objectiva minori

probabilitate practice: si verò illud non licet, nec hoc. Similiter, si licet sequi iudicium directum subjective practice probabilius, licebit quoque sequi reflexum de objectiva practice probabilioritate: si verò illud non licet, nec hoc: ergo nulla est peculiaris difficultas contra iudicium reflexum de minori, aut æquali objectiva practice probabilitate, quæ non oriatur a licito usu opinionis minus, aut æquè practice probabilis subjective.

SECTIO I.

Authoritates pro tertiâ, & quartâ conclusionem, relatâ Disp. 21. sectione 2. §. 1.

§. I.

Ex mente Pontificum, & Cesarum.

SUMMARIUM.

Adrianus ex solo iudicio de probabilitate opinionis opposita processit ad solutionem matrimonij, n. 4.

Non formavit iudicium directum de veritate opposita opinionis, n. 5. 6.

Si formavit, tanto magis urgentur Contrarii, n. 7.

Si necessarium est iudicium directum, sequitur, quod Adrianus minus probabilis assensus sit, n. 8.

Adrianus videtur sub solo iudicio reflexo de probabilitate minori opposita opinionis, unum cum directo de falsitate ejusdem, processisse, n. 9. Ecclesia, & Pontifices laudant utramque contradictoriam sepe ut probabilem, n. 10. Sixtus IV. & V. & Urbanus VIII. recurrunt ad solam probabilitatem objectivam, ibid. Ex